

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ
Кафедра теорії та історії держави і права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення кафедри теорії та історії держави і права
«25» серпня 2023 року,
протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор історичних наук, професор

_____ Леонід МІСІНКЕВИЧ
«25» серпня 2023 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ФІЛОСОФІЯ НАУКИ»
для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні
здобувачів ступеня доктора філософії
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною, заочною формами навчання

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри теорії та історії держави і
права, доктор юридичних наук, професор

_____ Віктор САВЕНКО
«21» серпня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО
«25» серпня 2023 року

Освітньо-наукова програма
«Доктор філософії з публічного управління та адміністрування»
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
<https://univer.km.ua/pro-universitytet/fakultety/fakultet-publicnoho-upravlinnya>)

Назва навчальної дисципліни	ФІЛОСОФІЯ НАУКИ
Викладач	Лекції, семінари, консультації, залік: Савенко Віктор Васильович (https://www.univer.km.ua/pro-universitytet/kafedry/kafedra-teoriyi-ta-istoriyi-derzhavy-i-prava/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky), професор кафедри, доктор юридичних наук, професор
Контактна інформація та науковий профіль викладача	moosson@ukr.net Профілі в наукових базах даних: ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9334-6785 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=KzhjHMgAAAAJ&hl=uk Researcher: https://publons.com/researcher/R-5204-2018
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php .
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно з затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p>ЗК 1. Здатність застосовувати системний підхід, науковий світогляд для проведення наукових досліджень, абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію.</p> <p>ЗК 2. Здатність працювати в команді та рухатись до спільної мети, бути лідером, мотивувати людей, діяти соціально-відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 4. Здатність до самокритики та самонавчання, удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, ініціативність.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати різноманітні методи під час проведення власного наукового дослідження.</p> <p>ЗК 8. Здатність розуміти основи науково-педагогічної діяльності, комунікувати, зрозуміло доносити інформацію до підготовленої або непідготовленої аудиторії, навчати інших, викладати навчальні дисципліни.</p> <p>ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p style="text-align: center;">Фахові компетентності</p> <p>ФК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>ФК 9. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку публічного управління та адміністрування.</p> <p>ФК 12. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького</p>
--	---

	характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.			
Результати навчання	<p>РН 1. Знати наукові концепції та теорії, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.</p> <p>РН 2. Демонструвати навички презентації та обговорення результатів досліджень, наукових та прикладних проблем публічного управління та адміністрування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН 5. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми.</p> <p>РН 8. Глибоко розуміти загальні принципи та методи публічного управління та адміністрування, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у професійній сфері та у викладацькій практиці.</p>			
Місце дисципліни в логічній схемі	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 1-й.</p> <p>Дисципліна вивчається з такими спорідненими навчальними дисциплінами: <i>ОК 2 «Публічне управління та адміністрування: теорія, методологія, історія».</i></p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: <i>ОК 5 «Системний аналіз і моделювання публічно-управлінських рішень», ОК 6 «Методологія наукової та педагогічної діяльності», ОК 9 «Сталий розвиток суспільства та глобалістика», ВК 13 «Менеджмент і презентація наукових та освітніх проектів», ВК 24 «Діалектика як світоглядна основа наукових досліджень».</i></p>			
Обсяг навчальної дисципліни	5,0 кредитів ЄКТС / 150 годин, у тому числі самостійної роботи – 126 годин, лекційних – 14 годин, семінарських – 10 годин.			
Форма навчання	Денна, заочна			
Тижневе навантаження	12 годин (3 лекції та 2 семінарських заняття згідно з розкладом), 62 години самостійної роботи на тиждень.			
Мова викладання	Українська			
Формат навчальної дисципліни	<p>Офлайн/онлайн: семінарські заняття, консультації, екзамен.</p> <p>Онлайн/офлайн: лекції, консультації.</p> <p>Для осіб з особливими освітніми потребами розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів (ДФН / ЗФН)
	2/1/12	Предмет та основні концепції сучасної філософії науки.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семінарське заняття – 5 СРС – 2 / 4
	1/1/12	Наука в культурі сучасної цивілізації.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семінарське заняття – 5 СРС – 2 / 4

	1/1/12	Виникнення науки та основні етапи її розвитку.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семинарське заняття – 5 СРС – 2 / 4
	2/1/12	Наука як соціальний інститут.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семинарське заняття – 5 СРС – 2 / 4
	2/1/12	Становлення науки в новоевропейській культурі.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семинарське заняття – 5 СРС – 2 / 4
	1/1/12	Структура наукового знання.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семинарське заняття – 5 СРС – 2 / 4
	1/1/18	Засновки науки та її структура.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семинарське заняття – 5 СРС – 2 / 4
	1/1/10	Динаміка як процес породження нового знання.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семинарське заняття – 5 СРС – 2 / 4
	1/1/14	Наукові традиції і наукові революції.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семинарське заняття – 5 СРС – 2 / 4
	2/1/12	Особливості сучасного етапу розвитку науки.	Тести, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція – 1 / 0,5 Семинарське заняття – 5 СРС – 2 / 4
Рекомендовані джерела для самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія сучасної філософії науки, або усмішка ASIMO / за наук. ред. В.П. Мельника та А.С. Синиці. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 568 с. 2. Добронравова І.С. Практична філософія науки. Суми, 2017. 352 с. 3. Добронравова І.С. Практична філософія науки .Суми, 2017. Р. 2. 215 с. 4. Добронравова І.С. Практична філософія постнекласичної науки про наукову істину та людську свободу. <i>Філософія освіти</i>. 2014. № 2. С. 224–234. 5. Добронравова І.С. Філософія і методологія науки: підручник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 223 с. 6. Ратніков В.С. Основи філософії науки і філософії техніки: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2012. 291 с. 7. Філософія науки: навчальний посібник / О.М. Кузь, В.Ф. Чешко. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с. 8. Філософія науки: підручник / І.С. Добронравова, Л.І. Сидоренко, В.Л. Чуйко та ін.; за ред. І.С. Добронравової. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с. 9. Філософія науки. Етика та методологія наукового дослідження: навч.-метод. посіб. для підготовки докторів філософії «Doctor of Philosophy» (PhD) / І.Г. Утюж [та ін.]. Запоріжжя: ЗДМУ, 2018. 76 с. 10. Філософія сучасної науки і техніки: підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с. 			

<p>Методи навчання та форми поточного контролю</p>	<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Філософія науки» (розміщені у бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - традиційний усний виклад змісту теми; - слайдова презентація матеріалу; - дискусійні обговорення проблемних питань. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискусійні обговорення проблемних питань; - вирішення ситуаційних завдань, кейсів; - повідомлення про виконання самостійної роботи. <p>Поточний контроль знань аспірантів з навчальної дисципліни проводиться у таких формах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування аспірантів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції; - усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях, застосовуються робота в групах, мозковий штурм, реальне відтворення виступів.
<p>Політика щодо дефайнів та перекладання</p>	<p>Перекладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введеним в дію наказом від 28 серпня 2020 року № 312/20 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>Перекладання лекції: підготовка інтелектуальної картки (схематичне зображення чи інше власне бачення) за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перекладання семінарських занять: усне опитування, виконання тестових завдань.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введеним в дію наказом від 28 серпня 2020 року № 312/20 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
<p>Порядок отримання додаткових балів</p>	<p>Аспірант може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.</p>
<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://univer.km.ua/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist-ta-etyka).</p>
<p>Політика врегулювання конфліктів</p>	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20. (https://univer.km.ua/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist-ta-etyka).</p>

Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань аспірантів, що проводяться в університеті.
--------------------------	--

Обліковий обсяг – 0,27 ум. др. арк.